

Gáspár Anna Éva Fiatal Lányként

Ezen a képen én vagyok, méghozzá édesapámnál, Schwartz Hugónál. Magyarországon csinálták rólam a képet 1936-ban vagy 1937-ben, tehát lehettem olyan tizenhárom-tizennégy éves. Strandruha volt rajtam fehér és zöld mintával, nyitott volt a háta, mint amelyet most is viselnek. Azért volt hozzá kicsi bolero, hogy ne látszódjon a hát, hát azt nem szabad. Ha elmentél a strandra, mielőtt felvetted a dresszt, akkor levehetted a kis bolerót, de különben, az utcán nem volt szabad menni vele. És én nagyon szerettem ezt a kicsi ruhát. Volt egy varrónőnk, a Bözsi, ő készítette, nagyon ügyesen varrt. A bátyám csinálta a képet, a saját fényképezőgépével. Külön szerettem ezt a képet. Nagyon szép emlék volt, hogy ott voltam apámnál. A szüleim házasságkötése nem volt beszédtema, valószínűleg [Nagy]Zerinden történt, de nem tudom. Polgári esküvő volt biztosan, és zsidó vallás szerint is megesküdtek, mert nagyon nehezen váltak el. Nagyon sokáig húzódott, de a nagyszüleim ragaszkodtak hozzá, hogy úgy is váljanak el. Miután elváltak, anyám visszavette a lánykori nevét, így Weiss Olga néven szerepelt. Miután elváltak, se anyám nem ment férjhez, se apám nem nősült meg. Apám íróasztalán végig ott volt anyámnak a fényképe. Ő azt állította, hogy nagyanyám volt az, aki elválasztotta őket. Áldott rossz ember volt nagyanyám, azt meg kell

őszintén mondjam. Csúnya dolog, hogy ilyesmit mondok, de nagyon rossz ember volt. És el is hiszem, hogy elválasztotta őket. Hogy miért, azt sose tudtam meg. Miután összeházasodtak a szüleim, Alsószoporon laktak, az édesanyám kapott hozományba egy birtokot, és azon gazdálkodott apám. A ház a mai napig is áll. Aztán elváltak, és nem tudom, hogy osztották meg válás után, én három éves voltam, nem tudhatom, és nem is érdekelt. Miután elváltak, beköltöztünk [Nagy]Váradra. Édesapámmal állandóan leveleztünk, kétszer egy évben eljött. Magyarországon élt, Tornyosnémetiben, a magyar--cseh határ mellett. Beszédes volt -- mindenki szerette a faluban. A birtoka fele Csehországban volt, a másik fele Magyarországon, úgyhogy állandó határátlépéssel rendelkezett, és én is gyakran mentem vele Kassára. Az a birtoka volt, amit a családtól örökölt, egy része a nővérenek, a sógorának volt a birtoka, amin szintén ő gazdálkodott, és pluszban neki is volt földje. Valószínű, hogy a tőkéjéből még vett magának. Én minden évben meglátogattam édesapámat 1940 előtt, ő pedig minden évben kétszer jött [Nagy]Váradra minket meglátogatni. S aztán 1940-ben átcsatoltak Magyarországhoz, s akkor már nem volt probléma, hogy megyünk hozzá. S akkor majdnem minden nyáron elmentünk hozzá. Mikor már nagyobbak voltunk, akkor anyám elengedett, hogy ott nyaraljunk apámnál. Úgyhogy a kapcsolat megvolt köztünk, nem volt probléma. Apám segített minket, mindig kérdezte, hogy mire van szükségünk, és nekem hivatalból azt kellett mondani, hogy 'Köszönöm szépen, van mindenünk'. Egy gyereknek mindig kell valami, de én ezt kellett mondjam. De azért mindig hozott valamit. Mivel Magyarországon élt, jobban el volt látva. Arról nem beszélve, hogy milyen cseh cipőket hozott, juj, az nem igaz! Korcsolyacipőtől kezdve, bakancsokat, nagyon sokat hozott nekünk. Az édesapámnál eleinte borzasztó rosszul éreztem magamat, mert én -- nem tudom, más is lehet, hogy úgy lett volna -- a kóser koszthoz voltam szokva. Édesapám nem tartott semmit. Ő nem volt kóser. Neki is volt szakácsnője, szobalánya, amit akart, minden. Én nem tudtam enni a tejfölös dolgokat. Például arra emlékszem, hogy a tökfőzeléket szerettem, de tejföllel csinálták, és nem tudtam megenni. Apám felhívta anyámat, hogy mondja meg, hogy ő hogy csinálja, hogy én azt meg tudjam enni. Volt sonka, kifőzött sonka. Én olyan beteg voltam, kihánytam az egészet, nem voltam hozzászokva a tréfli háztartáshoz. Aztán megszoktam, de a mai napig sem szeretem az ételben a tejfölt. Két-három hétig ültünk ott. Maximum négy hétig, nem tovább. Apámnak volt ott egy barátnője, de nem nősült meg. A barátnőjével összeismerkedtünk, nagyon szimpatikus nő volt. Apám egyedül élt egy ilyen kúriaszerűség házában. Jól megvoltunk, nem volt vele probléma.